

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1499/2021
15.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца ДОО „Ником“ са седиштем у Крагујевцу, чији је пуномоћник Јадранка Марјановић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Бранко Вујовић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6236/20 од 19.11.2020. године, у седници одржаној 15.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 6236/20 од 19.11.2020. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Обреновцу П 306/18 од 09.04.2019. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 22.500,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Обреновцу П 306/18 од 09.04.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да исплати тужиоцу 993.551,08 динара, у појединачно наведеним месечним износима, са законском затезном каматом на сваки износ од доспећа до исплате, на име дуга. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу 160.587,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6236/20 од 19.11.2020. године, ставом првим изреке преиначена је пресуда Основног суда у Обреновцу П 306/18 од 09.04.2019. године, тако што је одбијен тужбени захтев. Ставом другим изреке преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати 109.700,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је директор, власник и оснивач Предузећа „ББ“ д.о.о. Обреновац које је са тужиоцем ДОО „Ником“ Крагујевац, закључило Уговор о купопродаји робе дана 02.11.2012. године. Тужилац у својству продавца, обавезао се да купцу испоручи робу из свог асортимана према његовој спецификацији, по ценама из актуелног ценовника продавца (тачка 1. Уговора). Уговор о купопродаји садржи одељак под насловом „Настанак дужничко-поверилачког односа, услови и начин плаћања“, у коме је под 5. уговорено да за неизмирене обавезе купца у валутном року директор, оснивач односно власник одговара својом личном имовином. Уговор о купопродаји је закључен у писаној форми, потписан од стране законских заступника оба правна лица и снабдевен њиховим печатом. За испоручену робу, тужилац је издао укупно седам рачуна - отпремница предузећу „ББ“ ДОО из Обреновца, у вредности од 993.551,08 динара. С обзиром да купопродајна цена у том износу није исплаћена продавцу, за испоручену робу постоји дуг предузећа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао туженог да тужиоцу плати дуговани износ од 993.551,08 динара, у појединачно наведеним месечним износима по свакој отпремници, са законском затезном каматом од доспећа до исплате, применом члана 997., 998. у вези члана 99. Закона о облигационим односима, будући да то није учинио главни дужник – предузеће. Према разлозима пресуде, тужени одговара тужиоцу као јемац платац за насталу обавезу солидарно са главним дужником, с обзиром да Уговор о купопродаји од 02.11.2012. године у тач. 5. ст. 2. садржи уговор о јемству, потписан од стране туженог, тако да је тужилац био власан да се директно обрати јемцу, с обзиром да се ради о обавези насталој из уговора у привреди.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је за пуноважност уговора о јемству потребно да се јемац посебним уговором, закљученим са главним дужником у писменој форми, обавезе да испуни пуноважну и доспелу обавезу дужника ако то овај не учини (чл. 998. ЗОО), па како уговор о јемству између тужиоца као повериоца и туженог као јемца за испуњење обавезе предузећа чији је оснивач и власник, није закључен у писаној форми, то тужени као физичко лице није у обавези да плати тужиоцу дуговани износ, у ситуацији када то није учинио главни дужник.

Основани су ревизијски наводи да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 997. Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о јемству јемац обавезује према повериоцу да ће испунити пуноважну и доспелу обавезу дужника, ако то овај не учини. Чланом 998. истог закона прописано је да уговор о јемству обавезује јемца само ако је изјаву о јемчењу учинио писмено. Чланом 1004. став 1. истог закона прописано је да се од јемца може захтевати испуњење обавезе тек након што је главни дужник не испуни у року одређеном у писменом позиву (супсидијерно јемство), ставом 2. да поверилац може тражити испуњење од јемца иако је пре тога позвао главног дужника на испуњење обавезе, ако је очигледно да се из средстава главног дужника не може остварити његово испуњење или ако је главни дужник пао под стечај, ставом 3. да ако се јемац обавезао као јемац платац одговара повериоцу као главни дужник за целу

обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство), док је ставом 4. прописано да јемац за обавезу насталу из уговора у привреди одговара као јемац платац, ако није шта друго уговорено.

По оцени Врховног касационог суда, тужени је у обавези да тужиоцу исплати дуг из уговора о купопродаји, у појединачним месечним износима по свакој фактури – рачуну за испоручену робу, на основу члана 997. , 998. и 1004. ст. 3. и 4. Закона о облигационим односима. Наиме, између тужиоца и предузећа чији је оснивач и власник тужени, закључен је уговор о купопродаји у привреди, из кога је настала обавеза (одговорност) туженог као јемца платца, будући да уговор садржи писану изјаву туженог о јемчењу за обавезе фирме као главног дужника и да је та обавеза пуноважна и доспела. Изјава о јемству је дата у прописаној форми, потписана је од стране туженог, тако да за обавезе из уговора тужени одговара солидарно са главним дужником. Сходно наведеном, другостепена пресуда је преиначена, тако што је жалба туженог одбијена као неоснована и потврђена пресуда првостепеног суда.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је с обзиром на успех у поступку по ревизији, применом члана 165. став 2. у вези са чл. 153. ст.1. и 154. ЗПП. Тужиоцу је досуђен износ од 22.500,00 динара, на име састава ревизије према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр 121/12, 99/20, 37/21), док му трошкови таксе на ревизију нису досуђени, јер их није определио по врсти и висини и одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић